

Előfizetési árak: helyben, vagy postán küldve: Égész évre 10 frt - kr. Félévre 5 - 50. Negyedévre 2 - 50. Egy hóra 1 - 50. Egyes szám 4 kr.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj: Négy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmával külön megbeszélés szükséges. Hirdetést vagy reklámot magában foglaló ajándék sorok 30 kr. A hirdetés közlemények minden petit sor 50 krajczár. Hirdetéseket a szerkesztőségben és kiadóhivatalban, Főúter 1828. sz. alatt. Kéziratok nem adhatók vissza.

Előfizetési helyben: Telegr. K. Lajos Könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban, Főúter 1828. sz. alatt.

A Vatikáni Lapok kirohanása.

(N-d.) »A magyarok legnagyobb mértékben veszélyeztetik Európa békéjét« — írja egy Vatikánból sugalmazott lap. Ezt még eddig nem tudtuk s a Vatikán sajtójáé az érdem, hogy ezt felfedezte. Nem rá fektetünk nagy súlyt, hogy mit ír rólkunk a Vatikán mert hiszen igen valószínű, hogy maga az a lap sem hiszi, amit ír, — de mégis meg kell botránkoznunk azon a rövid memoriam, amelylyel a vatikáni sajtó diszeleg.

Nemesak a rövid memoria az, ami bennünket megbotránkoztat, hanem az a perfidia is, amelylyel magát a római pápát is leczáfolja. Mert tudunkkal a pápák enciklikáikban s körleveleikben minket, magyarokat neveztek »Európa védőbástyájának« kelet barbárai ellen s ime most a vatikáni sajtó kisüti, hogy a pápa becsapta Európát, mert hiszen az oláhok voltak mindég Európa védőbástyái, a magyarok pedig kelet barbárai; kik legnagyobb mértékben veszélyeztetik »Európa békéjét«.

A Regnum Marianum, melyet a pápák oly nagyon pártfogoltak, egy barbár tanya volt mindig ugy bánt az oláhokkal, hogy »lehetetlen zarnokibb és kinzőbb üldözést« képzelnünk; — s oly elnyomatásban részesítette Európa védőbástyáját, amilyenről »Európa civilizált népeinek fogalma sincs.«

Hát ez mind szép és ha Bukarestben jelenik meg, nem is lenne ellene kifogásunk, mert hisz onnan vadabb dolgok is süttek már ki. De a Vatikán lapjaitól, melyeknek a pápa nézeteit kell képviselni, aki tudnivaló, hogy igen bölcs, igazságos és higgadt uri ember, még sem vártuk, hogy az egyházpolitikai vitáktól úgy megvaduljon, hogy a magyarok becsületét akarja lerágni, a kik pedig a kereszténységért és a katolicizmusért annyi vért áldoztak, s a kik Európa civilizált népei között ma is leghívebbek tradícióikhoz.

Meg vagyunk győződve, hogy a va-

tikáni sajtónak nem az oláhok feje fáj, a kik különben nem is szorultak e sajtó védelmére, hanem az fáj neki, hogy a polgári házasság eszméje a nemzet kebelében gyökeret vert. Ezért nyult a rágalom fegyveréhez, s ezért akarta lerágni a mi becsületünket.

Nem akarunk visszagorombáskodni, mert ugy is tudjuk, hogy ezeket a sorokat az a bizonyos jólétesült cikkköz nem fogja olvasni; — nem is azért hoztuk ezt elő, hogy magunkat, a ránk szórt vádak ellen védelmezzük, hanem azért, hogy megkérdessük a mi főpapjainktól, hogy miért járnak annyit Rómába, ha az ottani köröket ez ország állapotairól tájékoztatni képtelenek.

Lám az oláh főpapok nem taposák annyit a Vatikán küszöbét s így nem tehetnek róla, hogy a Rómában tanuló oláh kis papok tele lármázzák a vatikánt a magyar zarnokság rémhíreivel. Az oláh főpapok nem tehetnek erről; ha ők járnának annyit Rómába, talán parancsolnának is kis papjaik nyelvének, mert azok a fiatal emberek az ő rajongó, tapasztalatlan lelkükkel, hamar megszedülnek a Tribuna rágalmaitól.

A magyar főpapoknak hivatásukból s az egyházi törvények által is parancsolt kötelessége, hogy a magyar viszonyokról Rómát informálják. Ha ezt nem teszik, mit tesznek akkor, midőn a pápával s a bibornokokkal órák hosszat conferálnak? Vagy talán ez a galád támadás is bele illik a reformok ellen indított harcz tervébe?

Szegény Regnum Marianum! még annyi hasznát sem veszi a maga dusan dotált főpapjainak, hogy a pápai sajtót megóvják a Memorandum tréfás állításainak hatásától.

Elég rágalom jelenik meg rólkunk a külföldi sajtóban; az oláh liga és a Schulererein gondoskodnak róla, hogy minden héten jelenjék meg valami Tatár Péterizű rémhistoria a nemzetiségek elnyomásáról. Nem szükséges, hogy a Vatikán is tódítsa s tekintélyével súlyt adjon a

rágalmaknak. — Egyáltalában óhajtanó volna, hogy főpapjaink ne zárkóznának ugy el rezidentiaikba; s ne néznék oly olympusi magasból a nemzet életét. Óhajtanó volna, hogy a nemzeti és kulturális mozgalmakban elől járjanak s ha kell vigyék a zászlót, mert így ők és intézményeik, elveik, nézeteik mind jobban elidegenednek a nemzet szívéből.

Ha a nemzet a főpapokat nem látná annyiszor a Windischgrázcek és Pálffy Mórícok táborában; ha a főpapokat nem látná annyiszor egy uton haladni a Tribuna lovagjaival: akkor bizony a főpapok nem lennének annyiszor kitéve néha igazságos, de nem egyszer igazságtalan támadásoknak.

Ha a főpapok mindig ott volnának, ahol a speczialiter magyar cultura áldozatot követel: ha örülnének a nemzettel, midőn tradíciói győzelmén örül és sirnának a nemzettel, midőn az ideáljai hanyatlását siratja, ha együtt éreznének a nemzettel, akkor is, midőn ez a bécsi körökkel ellentétbe jut s ezt az érzelmét manifestálni is mernék: akkor a magyar nemzet rajongó szeretettel venné körül őket és senkinek sem jutna eszébe secularisatióval s más ilyen mumusokkal fenyegetődni!

De sajnos, a főpapok, minden hazafiságuk és gyanun felül álló hazaszereték mellett is s daczára azon kétségtelenül nagy érdemeknek, melyeket a nemzet kulturája körül szereztek, még mindig nem tesznek eleget s még mindig nem érzik mindazt, amit mi érzünk s még mindig szeretik a vallás érdekeit a nemzetével ellentétbe helyezni.

Csak így eshetik meg az, hogy tekintélyük alább száll, kezdenek ellen-szenvennéssé lenni s csak így eshetik meg az, hogy a vatikáni lapok, daczára a magyar főpapok gyakori látogatásainak, leczáfolják a pápának a Regnum Marianumról táplált és annyiszor nyilvánított nézeteit.

A helyzet.

Bécs, május 30. A magyar miniszterek előreláthatólag ma este térnek vissza Budapestre. Vajjon Wekerle is velük jön-e, ez még nem bizonyos. Fejérváry minisztert ő felsége ma déli 1 órára magánkihalgatásra rendelte magához. Wekerlet délután 2 órakor fogadta a király. Nepesa báró főudvarmester ma látogatást tett Wekerle miniszterelnöknel s a többi minisztereknél.

Bécs, május 30. Wekerlet ma d. u. 2 és fél órakor fogadta a király. Kétségtelennek mondják, hogy ettől a kihallgatástól függ az egyházpolitikai javaslatok keresztülvitelének kérdése a főrendeknél, mert a király ma fog nyilatkozni a minisztertanács által ajánlott biztosítékok tekintetében. Ugy itt, mint Magyarországon aggodó ügyekkel várják a kihallgatás eredményét, de reménylik, hogy sikerülni fog a miniszterelnöknek kedvező ke-rekvágásba terelni a biztosítékok ügyét. Azért még sincs kizárva a kormány és parvátság, a melynek egyelőre ki sem számítható hordereje volna messze Magyarországot határain túl is. Fejérváry barót Wekerle előtt fogadta a király egy órakor.

A Bécsben időző magyar miniszterek ma délelőtt tanácskozásra jöttek össze az ő felsége személye körüli miniszterium Bank-gassei palotájában. Fejérváry Géza baró, ki d. u. 1 órára legfelsőbb kihallgatásra volt rendelve, innen ment a Hofburgba, míg a többi miniszterek azalatt együtt maradtak.

A honvédelmi miniszter kihallgatása körülbelül egy óra hosszágú tartott. Fejérváry még bean volt a felségnél, mikor a Burgba érkezett Wekerle, a kivel az audiencia délután 2 órára volt kitűzve. — Fejérváry a kihallgatás után visszatért az ő felsége személye körüli miniszteriumba s a többi miniszterekkel együtt ott várta be a miniszterelnököt.

BELFÖLD.

Az államtitkár lemondása. Baró Jósika Samu belügyi államtitkár lemondását a hivatalos lap a következőképen közli:

»Magyar belügyminiszterem előterjesztésére baró Jósika Sámuel belügyminiszteri második államtitkár ezen állásától buzgó és sikeres szolgálatai elismerése mellett, saját kérésére felmentem.

Kelt Lainzban, 1894. évi május hó 23-án.

Ferencz József, s. k.

Hieronymy Károly, s. k.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

ELLENTÉTEK.

I. Titka van a gróf palotának, Dús vendégek rajta ki s bejárnak. A leánykát megbámulni jönnek, Kis lakóját aranyos bölcsőnek.

Van öröme az édes anyának! Halvány arczán szép szivárvány támad, S a gyermekét összecsókolgatja, Tudja hogy kell, ő annak az anyja.

Az apa hejh, olyan bús, bánatos; Panasz, mit a keserv ajkára hoz: »Kí öröklő negy nevem, ezmerem? Mert nem fiut adal jó Ist-nem le...»

Egy kis házra rászállott a gölya, Csak ugy virit az eryszőű pólya. Ferj s feleség rámosolyog egymásra, Idejők sincs most a busulásra.

II. A természet, díszet barha Összel, telben el is hányja, Nem siratja, ugy is tudja: Ekesebben virul újra.

Ámde ha mi elvirágnak: Nem lesz többé ifjúságunk. S ha meghalunk, sirba terünk Hol az emlék se lesz velünk.

Olah György.

A milleniumi lepke.

Tragedia 3 felvonásban.

Személyek:

Tricolor Hungaricus. Tudománykutató, professzor. Hatsópady) diákok. Szekundásy) Kaján, pedellus.

I-ső felvonás.

(Szin: Karczer, jobbra ajtóval. Szekundásy és Hatsópady kártyáznak.)

Hatsópady: Hallod-e Szekundásy... Szekundásy: Persze, hogy hallom. Hatsópady: Az állattanból is megbukunk biztosan.

Szekundásy: A biz meg lesz. Hatsópady: Vinni kén az öregnek valami bogarat, vagy lepke.

Szekundásy: Vigyél... nyertem, hahaha! hihhi! hehehe! Hatsópady: Mert csaltál. Szekundásy: Csajjal te is, ládd, én nem bánom... elayer m ma az inged is, osszal!

Hatsópady: Tudod mit kellene csinálni, van egy jó eszmém. Szekundásy: Csak kártyázzunk tovább, ugy-e most nincs kedved játszani.

Hatsópady: Nem arra értem. Szekundásy: Hát? Hatsópady: Fessünk be egy fehér lepke nemzeti színre, oszt' vigyük el az öregnek.

Szekundásy: De jó viczed lesz, hah! jön a pedellus, tedd el a kártyát. (Kinyitja az ajtó s belép a pedellus.) Kaján: Na! urfiak! kitöltöttek, mehet nek! Megunták? he? mi? (Függöny legördül.)

II-ik felvonás.

(Szin: Tudománykutató lakása. Szekundásy és Hatsópady belepnek.)

Szekundásy: Szeretve tisztelt tanár ur! Mi, kik annyira érdeklődünk az állattan iránt, hogy még az állatvédő egyesületnek is tagjai vagyunk s kik éj, napot egygyé téve vizsgáljuk az állatvilágot s kutatunk új fajok után, tegnap vegre siker koronázta törekvésünket.

Hatsópady: Igen, szeretve tisztelt tanár ur, mi felfedeztünk egy új lepkéféjt, melynek szárnya a magyar tricolor színében pompázik. Ime tanár ur, fogadja tőlünk ezen lepke szeretetünk és tiszteltetünk jeléül.

Tudománykutató: Kedves fiaim, nagyon jól esik látnom, hogy érdeklődtek az állattan, e felséges tudomány iránt, de még jobban esik látnom, hogy mily őszinte szeretettel ragaszkodtok hozzám. (A lepke nézegetve.) Oh fiaim, kedves gyermekeim, látjátok, e lepke az ur isten, a magyar milleniumi tiszteltetésre küldte alá. (A fiukat átölelve.) Oh! végtelenül boldoggá tettetek, édes jó fiaim, gyertek el majd holnap, addig megvizsgálom.

Szekundásy és Hatsópady, kifelé menve: Jelesünk lesz pajtás, jelesünk lesz! (Függöny legördül.)

III-ik felvonás.

(Szin: Tudománykutató lak sa. Hatsópady, Szekundásy s öt tudós férfi, hosszú zöld asztal körül ülve. Kaján felrbb áll.)

Tudománykutató: Megadta Hadur, hogy megértük az ezredik évet is szent hazánk földén. Valasztott népe vagyunk mi, hogy »annyi balsors s ezer veszély után, megfoggya bár, de törve nem« most is vizsgáljuk az állatokat. (Kajánhoz fordulva.) Szeretett barátom, adandja ide azon iskultyát, melyet az író-asztalomon lát vala.

Kaján: Méltóztassék.

Tudománykutató: Ime, kedves barátaim, felnyitva ezen iskultyát, megmutatom ezen derek ifjak által talált, én általam megvizsgált és elnevezett »Tricolor Hungarust.« (Kiveszi a lepke, felmutatja, aztán leteszi maga elébe az asztalra.) Ezen lepke Hadur biztatásképpen küldte le az egzekből, mint egykor a szivárványt. Öröm könnyeket sírok s buzgó fohászt küldök érte az egék urához. (Sini kezd s az örömkönnyekek ráperegnek a lepke szárnyára.)

Megvizsgálva ezen lepke, vizsgálódáson eredményét nem rejtem véka alá; ime felolvasom — az idő rövidsége miatt — 15 ivre terjedő munkácskám. De minek előtte felolvasom megkezdendem, annakelőtte Kaján ur lesz oly szíves körülhordozni a lepke.

(Kaján fölveszi a lepke s körülhordozza.)

I-ső tudós férfi: Remek lepke. II-ik: Csak kár, hogy himpora megkoppott a szárnyán.

III-ik: De milyen furcsa a himpora. IV-ik: Gyanus előttem. V-ik: Mintha festékes volna...

Kaján: Látni való, hogy be van festve. Tudománykutató: Mit beszél Szekundásy? (Kaján félre vonul s kárörvendően vigyorg Szekundásyra és Hatsópadyra.)

Tudós férfiak: Kaján, laicus letére, mindazonáltal körülbelül éppenséggel nem tévedett.

Szekundásy: Hatsópadyhoz: Na komám, szorul a kapeza...

Tudománykutató: Az a lepke nincs befestve, ha tetszik polemiába bocsátkozom, de nem hagyom a jogomat, hogy én fedeztem fel a »Tricolor Hungarust«, különben hadd nézzem meg. (Hüvelyk ujjával megdörgöli a lepke szárnyát s festékes lesz az ujj.) Oh! hát igaz! (Szekundásy és Hatsópady felé fordul.)

A delegációk összehívása. Az idén Budapesten ülésező delegációkat minden valószínűség szerint, — ha csak miniszterválasz nem jön közbe, — június 11-ére hívják össze. Az osztrák Reichsrath két háza még ezen a héten megválasztja a delegátusokat, még pedig a delegációk egybehívásának határidejére való tekintet nélkül. Ha krízis következne be, a delegációk egybehívását elhalasztják észre.

Karagorgyevics agitátorai a délvidéken. Mint Nagy-Beeskerekől táviratoztak, a Karagorgyevics-család érdekeiben a magyar délvidéken több agitátor működik. Legújabbán Pancsován nyomára jutottak annak, hogy Popovics Száva cettinjei tanító nagy titokban a városban időzik, a határon a Karagorgyevics szerb hűveivel érintkezik és Magyarországból csinálja a propagandát. Popovics már megszökött Pancsováról és jelenleg Torontálmezében nyomozzák.

Kossuth Lajos sirja. Kossuth Lajos ideiglenes sirja kerepesi-úti temetőben most már nagyon disztes. Feketére festett finom ives vas-rácsot vesz körül, amely másfél méter magas. A rácsot négy sarkán három méteres kandelaberek vannak, az egyik oldalon pedig lépcsőzetes bejáró vezet a rácsot belsejébe, amelyet csak akkor nyitnak meg, amikor koszorút, vagy virágot hoznak. A sirt azonkívül apró ciprusbokrokkal és olajfakkal körülültették. A sirt egyébként sokan látogatták és mindenki visz valami virágot. Cserepes virágok is visznek, amelyeket a sírból tetelére állítanak. Egész virágerdő pompázik már a sír felett.

Kossuth Ferenc levele,

B.-Udvari közönségéhez.

Midőn meghalt a legdicsebb magyar: Kossuth Lajos, B.-Udvari község nem késett a gyászoló családhoz részvét-táviratot intézni s koszorút küldeni volt dispolgáranak ravatalára; majd a temetés utáni napon 12 tagú köldöttség élén Dr. Tomm Béla körorvos fejezte ki Kossuth fiai előtt Udvari község lakosainak mélyen érzett gyászát s ugyanakkor átadta a község képviselőtestületének irásba foglalt részvétét is.

A részvét e többszörös megnyilatkozására válaszképpen az alábbi levelet kapta a község közönsége Kossuth Ferencztől Turinból:

Turia 26. Május 1894.

B.-Udvari nagy község

t. közönségének.

Elkésve bár, de annál melegebben köszönöm (öcsém nevében is) azon részvétet, melylyel e t. község minket megtisztelni kegyes volt, előbb távsürgönyileg, később becsülmények okoztak.

Késedelmemet a nagy csapásból eredő körülmények okozták. Ezen csapás lejutott, mert a nagy halott nekünk mindenünk volt; — én ugy is mint fia, úgy is mint Magyar, édes atyámat vesztettem; a polgárosodott világ pedig a szabadság eltűnt apostolát gyászolja.

va.) Óh! ti akasztófára való gézengúzok, olyan isteni tudományal, mint az állattan, s olyan van állattan, mint én vagyok, csufolt úztok... távozotok a szemem elől...

Szekundás és Hátsópádi az ajtónál: Na, pajtás, biztosan szekundánk lesz!

Tar Zoltán.

A VÉGZET.

Beszély.

Irtá: Maderspachné Fagyas Etelka.

(Folytatás.)

Nyugalmat ajánlva Izórának, ő is távozott azután, s feltette magában, hogy ma-nap folyton ott lesz, hogy annál feltékenyebb tegye Gézát, s annál kevésbé legyen annak alkalma kérdőre vonni Izórá, miszerint magát tisztázza.

Ugy is tett.

Bár Géza, a rokoni kapocs folyán feljogosítva magát, már délelőtt tíz órakor sietett ott lenni, nehogy a kapitány megelőzze, az mégis már ott találta.

Épp öltönyét vette le s Izóra mosolygó arcczal állt mellette, azon újsággal, hogy kis fia már jól érzi magát.

Géza ismét kimértén köszönt, s aztán együtt mentek be az őrnagyhoz.

Az mindkettőjüket ott tartóztatta ebédre, mire Izóra kiment, a házi teendők után nézni. Géza csak leste, mikor hallja Izórá a másik szobában, hogy kimenve hozzá, kérdőre vonhassa.

Jó negyed óra múlva csakugyan hallotta lépteit. Szíve hevesen kezdett dobogni. Pár percig várt még, nehogy a kapitányuk felüljenek, hogy a menyecske miatt megy csupán ki. Vegre feialt.

A kapitány bosszusan nézett rá.

Elértette üreljét, s feltette magában, hogy valamely ürügy alatt ő is csakhamar átmejj, s megzavarja a bizalmas együttléteit. Az őrnagy azonban így szólt: »Ugy-az Géza! menj egy kicsit át Izórához, s vigasztald meg

Dicsősége volt ő hazájának; a jelen század ragyog nevetől, melynek fényét mindig hazájára irányítja.

Egész élete a honfi-szolgálatok, a honfi-érdemek óriási halmaza volt; halála pedig, honfi érzelmekben és nagy eszménye iránti lelkesedésben, egyesíté az egész hazát.

Ő ébresztette fel a nemzetet.

Ő tette életerőssé, a nép millióit befogadva az alkotmány sánczaiba.

Ő adott öntudatot a nemzetnek, ő vezette önművelődést mutatta meg, hogy Magyarország tud is, akar is, szabad és önálló lenni.

Ő tartotta fenn az elnyomtatás korszakában a nemzet létjogát, és ő emelte fel a magyar kérdést az európai kérdések színvonalára.

Ő fenyegette az elnyomókat, mindég és mindenütt, míg végre belé rettentek az okulásba; s midőn a kényuralom okult, s a nemzet biztosítható jelenét, ő örködött a távolból, ő buzdított, ő remélt, ő bizott, ő képviselt egy nagy jövőt — — — mindaddig, míg meg nem halt — — — hontalanni!

Ez volt az ő élettörténete; ezt tanultam a külföldtől, én, kedves halottunknak hű fia; és ezt fogja róla fejlegyezni egykor a magyar történelem!

Mely tisztelttel

Kossuth Ferencz.

Hasonló tartalmu köszönő levelet intézett Kossuth Ferencz Debreczen sz. kir. város közönségéhez is.

Szerk.

KÜLFÖLD.

Az amerikai magyar szövetség bukása. A magyar nemzeti szövetséget is elérte sorsa, mint csaknem valamennyi amerikai magyar egyesület. Megbukott és bukását jegyzőkönyvileg be is jelentette. A szövetség megszűnésének oka egyrészt a könnyelmű pénzkezelés volt, másrészt az a körülmény, hogy képtelen volt megállapítani, hány tagja van és a nagy kinnal konstaltál ötven tag közül is csak négy fizette be az illeteket.

A bolgár kormány lemondása. Szófiából jelentik, hogy Stambulow egész kormányával lemondott. A kormány alakításával Grekow külügyminisztert bízták meg.

A szerb alkotmány felfüggesztése. Belgrád, május 29. Hír szerint a kormány, ha csak lehetséges, még ennek az évnek folyamán egy új alkotmány megalkotását fogja megkísérteni, mely alkotmányban ki fogja elegendeni a liberalizmusnak minden jogos követelést, másrészt azonban meglesz benne minden intézkedés, melynek segítségével a korona tekintélye megvédhető. A megalkotott tervezetet azután az ország legtekintélyesebb férfiből összehívott gyűlés élé fogják terjesztani véleményadás végett, és csak azután terjesztik az országgyűlés elé. A radikálisok naponkint nagyobb és nagyobb tömegekben fejezik ki a király előtt hódolatukat.

A nihilizmus Oroszországban. A hivatalos jelentések megerősítik, hogy Orosz-

a kis fia miatt! addig a kapitány engem szórakoztat.

Utóbbi ajkába harapott mérgeben, míg Géza így, sokkal nyugodtabban léphetett be Izórához.

Az örömteljes arcczal közeledett feléje, s remegő hangon imígy szólt hozzá: »Mondja! mi hozta ide?»

Azt várta, hogy Géza édes hangon fogja színtogni: »Kegyed iránti forró szerelmem.»

De az nem vette észre a mosolygó arczot, s a hang remegését a lelkifurdalásnak tulajdonítva, szenvedélyesen ezt felelte:

»Mi hozott ide? s meg kérdi? A kapitány és ezerszer a kapitány! Nem volt nyugtom, mióta meglátogatt, s megtudtam, hogy ott szívesen látott vendég. Hát még mikor megtudtam, hogy a kicsinek ajándékot, s a maga számára bokrétkát fogad el tőle, hogy s ételében kísérője, sőt most már mindannapos is a háznál!

De még sem akartam hinni. Nem! Izóra nem lehetett hozzám a férfi miatt hűlen, magamnak kell meggyőződnöm állhatatosságáról, s ime! saját szememmel kell látnom, hogy a hír igaz!

»De Géza! — szólt Izóra siró hangon.

»Ne szakítson félbe — mondá amaz — mivel igazolhatja magát az ellen, hogy tegnap oly gyöngéd jelenet közben lepletem meg kegyeteket? A mielő helyzetben nem lettem volna képes kegyedet elképzelni, csak férjével és magammal!»

»De Géza! Ön ezután itél? és elítél? Oh Istenem, mit szóljak erre.»

»Igazolja magát!»

»En! — hát az én részemről igazolásra van szüksége? az ily beszédet kikerem magamnak! — mondá sértett önérettel.

»Ugy! még kegyed jászda a sértettet? Ezzel akar kibujni a számadás alól? Jól van! Ha megtagadja azt tőlem, akkor már tudom magam mihez tartani.

Akkor tehát készpénznek vehetem a tegnapi jelenetet, s épp úgy a maít, a midőn kegyed egy idegen embert már reggel 10 órakor fogad bizalmasan, édes mosolylyal!

szágnak majdnem minden városában veszedelmes terjed a nihilizmus A rendőrség arra a meggyőződésre jutott, — hogy a nihilisták a párisi, brüsszeli és londoni anarkistákkal összeköttetésben állottak. A francia anarkisták többször segítették pénzzel az orosz özszeesküvőket. A letartóztatottak közt igen sok szeminariumi növendék van. A Krakóban megjelent Csasz-nak jelentik Pétervárról, hogy nemcsak Smolenszknél akartak a czár élete ellen merénylő-tet elkövetni, hanem azt tervezték, hogy ha a hadgyakorlaton nem sikerül, akkor Peterhofban a trónörökös esküvőjén fogják a czár meggyilkolni. Az özszeesküvők élén Porjszet, odesszai törvényszéki ügyész fia állott. Haromszáz gyanus embert letartóztattak és titkon elítéltek.

Apróságok.

Lukácsiu tehát 5 esztendőt kapott. Azt hiszem ő sem kevesli, mi is meg lehetnek vele elégedve. Neki különben is könnyű, mert ő lelkiismerete szerint most sem lesz büntetve, mi pedig megengedjük, hogy ezt az 5 évet működésének mellő ju'almául tekinthesse.

Kiváncsi vagyok reá, hogy az elítelt apostokok közül hányan fogják követni a szent Pál példáját!

A melyik egyszer Magyarországból kitezsi a lábát, annak magától kiesnek a méregfogai, mert hazugságból megélni és tőkét csinálni, csak mi nálunk lehet.

Eddig ismertünk apai szeretetet, apai áldást, apai beleegyezést és apai átkot, — újabbán már hírből apai zendülést is ismerünk.

A román kérdést fejtegetik Gyuri bácsi jelenlétében, aki egy mo'gorva öreg ur és keveset szokott beszélni.

Hát én szerintem — mondja az egyik — ezt a kérdést csak úgy lehet megoldani, ha az állam a vezetőket leköttelezi.

Igen, fel! — szól közbe az öreg ur mérgesen.

Az a fektelen gyűlölség a románok részéről, a mit a memorandum per feltárt előtűnk, kell hogy gondolkodná ejtsen minden magyart, s »megállj!-t kiáltson annak a könnyelmű nem törődésnek, melylyel ezt a kérdést idáig hagytak mérgesedni.

Demeter.

Városi közgyűlés.

Debreczen, máj. 31.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának május 25-én tartott rendes közgyűlése elhatározta, hogy a múlt évi zárszámadásokat egy külön rendes közgyűlésen fogja tárgyalni. Ez a közgyűlés ma tartott meg. Százaz számadásokról levén szó, a bizottsági tagok csekély számmal jelentek meg.

Olvastatván a tanács előterjesztése, mely elfogadásra ajánlja a zárszámadást, felszólal

— »Oh Géza! hogy tud úgy félremagyarázni. Ezt érdemlem magától?»

»Hitesse el hát velem, hogy nincs okom féltékenynek lennem, hogy szíve még mindig az enyém.»

— »Ha az ön szíve nem sugja meg önnék, hogy artatlan vagyok, úgy én hiába védekezem.»

Géza fájdalmas, gunyos tekintettel bólingatott fejével.

»Ugy-ugy, mondá.»

Ez arczába kergette Izórának a vért, s e szavakra fakasztotta: »Ugy-ugy mondja ön, s még hozzá ily gunyos mosolylyal? No hát ha semmi áron nem akar bennem bizni, s ha elhiszi, amit eddig hitt, hát csak hagyja! Én nem fogom magam okatlan gyanúsításokkal sértetni hagyni!»

»Ez utolsó szava? — kérdé Géza.

— »Ez! — szólt Izóra, s még mondani akart valamit, mikor a kapitány belépett e szavakkal: »Az őrnagy kéri a nyagsádat egy perczre!»

Izóra bement, míg Géza, szivarozás ürügye alatt a folyosóra ment, hogy ott egy kissé lecsillapuljon. Majd később, egykedvű arczot erőltetve, — ismét benyitott az őrnagyhoz.

Végbement azután az ebéd, s elmúlt a délután, anélkül, hogy Géza, ki már azóta megbánta Izórával szemben való fellépését, alkalmat találhatott volna, vele beszélhetni, s őt kiengesztelni.

Fájó szívvel bucsuzott el később emiatt, hogy még az este utra kejen, mert nem kapott hosszabb időre szabadságot.

Bucsuzások, a midőn gyöngédén megcsókolta Izóra kezét, ki azt most vonakodva nyújtotta, úgy szerette volna neki odasugni, hogy bocsásson meg! De a kapitány el nem távozva oldala mellől, argus szemekkel ügyelt őket s így nem teheté.

Gézát hazautazásában a legfajóbb gondolatok kísérték, a miért onig egyrészt ketelye csak megerő-ódhetett: más-észt Izórárt okatlan fellépésével láthatólag megsértve képtelen

Berger Henrik s kijelenti, hogy e munkálattal nem tekintheti zárszámadás-nak, hanem csak adatok gyűjtésének, melyből zárszámadást lehet készíteni. Így azonban nem lehet belőle tiszta képet nyerni. E teremben nincs senki, még a főszámvevő sem, a ki azt állíthatná, hogy tökéletes átnézete lenne e munkálatról. (Szabó József közbeszólt Nekem van!)

Elismeri, hogy nagy szorgalommal és igyekezettel készült e munka, — de az örökös számadási rendszer helytelen s ez az oka, hogy nem nyerhetünk tiszta képet. A számvévi hivatal, mint azt a közgyűlés is elhatározta, reformálni kell. Addig pedig nem tehet egyebet, minthogy kényszerből általánosságban elfogadja a zárszámadást.

Komlóssy Dezső szintén hangsúlyozza a reformok szükségét. De már is nagy haladást észlel. Így pl. a hátralekötök részletesen, pontosan ki vannak tűntetve. Egyes csoportok azonban még most sincsenek részletesen kiűntetve. Általánosságban elfogadja a zárszámadást.

Ábrahám László a tanácsi javaslat értelmében kéri a zárszámadás elfogadását. Juhász Ignác, a törvényre hivatkozva, azt kéri, hogy jövőre a zárszámadás, a jog és pénzügyi bizottság, valamint a tanács véleményes jelentésével együtt, 15 nappal a közgyűlés előtt közszemlére tétessék ki. Ez most nem történt meg, sőt a jog- és pénzügyi bizottságnak kellő ideje se volt a zárszámadás elbírálására.

Gr. Degenfeld József főispán kijelenti, hogy a törvényben nincsen azon kivánságról szó, melyet Juhász Ignác hangoztat.

Polgári András kifogásolja, hogy a zárszámadás mindig ilyen zavarosan kerül ide, úgy hogy általánosságban hozzá se lehet szólni.

Szabó József a Juhász Ignác szavaira, Király Gyula pedig a Polgári András felszólalására reflektál s maga is kivánsatosnak tartja, hogy a zárszámadás tárgyalassék a gazdasági bizottság által is.

Simonffy Imre polgármester kijelenti, hogy mindig a miniszter szokta meghatározni, hogy milyen terjedelemben és alakban készíttessék a zárszámadás. Ehez kell alkalmazkodni. Ilyen terjedelmes zárszámadás még sohasem volt s ezért elismerés illelné a főszámvevőt. Nem tartaná czéla-vezetőnek azt, ha a jog és pénzügyi bizottság, valamint a tanács véleményes javaslataival tétetnek közszemlére a zárszámadás. Kéri a zárszámadásnak általánosságban való elfogadását.

Juhász Ignác a főispánnal szemben azt vitatja, hogy a közszemlére tétel ugy kell eszközölni, mint ő kérte. Biztosítja a főispánt, hogyha korrektívummal fog élni, úgy nem a főispán magyarázatát, hanem az övét fogadják el. Ez meglehet! — jegyzé meg a főispán.

Kiss Albert szerint a vita olyan térre ment, mely most tulajdonképen nem tartozik ide. Nevezetesen a felet vitáznak, hogy mi módon készíttessék a zárszámadás s mily formában tétessék az ki közszemlére. Egyik irányban sem kér most határozatot hozni. A

né tette arra, hogy magát, ha ártatlan s igazolhassa.

Azazl a vizsgáztalta azonban még magát, hogy egy levél által majd csak tisztába fog vele jöhenni, mert most, hogy az őrnagy sulyosabb bajánál fogva tovább kell hogy feküdjék, bátran írhat Izórának egy ajánlott levelet. Az nem kerül ezuttal férje kezébe, mely eshetőségnek, feltételek okvetlen ki volnának tevé.

De Géza hiába festette ki magának ily szépen a kibékülést, mert szerencsétlenségére, bár az őrnagy harmadnap, midőn a levél érkezett, még mindig feküdt, ez mégis az ő kezébe került, mert Izóra, ez nap reggel, ritka kivételképen távozott hazulról, hogy férje számára, — valamely dolgot ő maga vegyen meg.

Képzeltetni az őrnagy meglepetését, midőn a féltékenykedő, de szerelemtől áradó levelet olvasta, melyben hivatkozás tétel Izóra amaz ígéreterre, hogy az ő, most már egészen biztos halála bekövetkeztével, egyesülni fog Gézával.

Csaknem a szél ütötte meg az őrnagyot.

Mit tegyen? Hogyan büntesse meg e két teremést, kik az ő halálára előre alkut kötnek?

Erős láz kezdett rajta kitörni, miközben oly düh fogta el, hogy ha Izóra akkor közöleben van, tán tettelegesen bántalmazza őt. Így azonban csak a levelel tölthette ki bosszuját, melyet össze-visza tépett, s becsengetve az inast, mordul parancsolt rá, hogy rögtön dobja a kályhába!

Ne tudhassa meg az asszony, hogy kedvese irt neki, nehogy így valahogy kibékülés jöhessen köztök létre. Hadd bűnhődjenek mindketten.

Izóra hazatérve, a legnagyobb lázban találta férjét, aki mérges tekintettel nézett reá s durva szavakkal szólt hozzá. »Istenem! micsoda újabb szenvedés kezdődik itt számomra? — mondá magában.

(Folyt. köv.)

tanács a gazda, mely utalva csak végrehajtó s ellenőrző dík a zárszámadás bírálata ügyi bizottság által, nem le a gazdasági bizottság is a kérdés felett, mely eddig volt most ne határozzanak, hanem nosságban a zárszámadást.

Gróf Degenfeld Juhász Ignác beszédére tétet.

Ez után a zárszámadás elfogadott, annak kijelenté a zárszámadás a gazdasági lübirátlássék.

Következik a részletes hátralekötök K o m l ó s s y kéri azon régi hátralekötök hajtathók. A tanács utasít szigoru behajtására s a be sára. A ménes tételénl M csekélynek tartja az 1429. Gondolkozni kellene arról, a a ménesít jövedelméből a jelenlegi ménes-kezelést bes Gyula kifejti, hogy a méneszőségi szempontból, hat még érdekeben tartatik fen rás elmondja, hogy a gazd evekkel készült memorandó ménes mikénti kezelésére, a soha nem hoztak a közgy nem éri meg azon árat, a gazdaközönségnek került.

Király Gyula erre ménes fenntartása sokkal ke kerül a gazdaközö mintha az államtól kellén. A nyomda tételénl B e r g hogy hol van elszámolva a raleköt bejött bevétele? S számvévi megadja a felvált Henrik nem elégzik meg K o m l ó s s y Dezső helye tétel. A be nem hajtathók is leír-andók. Márk Andre Berger Henrik, nem tartja leget. S z a b ó József meg legben, melyet nem ő csin de arról felel, hogy a zá rhiba s a zárszámadás vég nem lehet.

A könyvnyomda bevétele dása elfogadtatik Utasítta a mérleget, tekintetbe véve is, hozzá összhangba a hazi pénztári zárszámadás 1,783,229 frt 04 kr.

A kiadási tételknél, J u h á s z Ignác azt kérdel furdó hol lehet? A fősz h a s z Ignác kéri, hogy dei furdórl külön előterjes közgyűlés többesége ily érte kiadási tételeken hamarosa gyűlés. A kiadások fösszege 10 kr. — a pénztári maradvégén: 2122 frt 94 kr.

Ezután átnétek a mely a házi pénztári szárs tétel volt csatolva.

A városháza építésére helyezett 247,447 frt 75 J u h á s z Ignác, hogy e ezen összeg? A polgármest különféle megtakarításokból összeg. J u h á s z Ignác megelegetve. It bizonyos telt éveken át, melynek et ságra nem jutott. Indítvány közgyűlés, hogy ezen össze számolását a tanács terjes les elébe. Kéri indítvány bocsátani.

Ezen indítványát azaz felvilágosítása után visszat Lapunk zártakor a s nem emléksznik még ar adást, vagy költségetés behatóan tárgyalt volna a

Határidőn

Találkozó szerdán és sz egyerület Otthonában.

Munka-tanítás a kézüg lai műhelyben, szerdán és óráig.

Jan 1. B. Chappon Káro a »Bika«-szálloda disztermében.

Janus 2. A deb. könyv a Margit-fürdő tőncztermében.

Jan 2. Tőnczhatók a nagyerdei vígadóban.

Jan 2. Az orsz. malom a keresk. akadémiá disztermében.

Jan 3. A függetlenség Margit-fürdőben.

Jan 3. A városi dalegy erdei vígadóban.

Jan 9. Jogászok és tiszt vigalma a nagyerdei vígadóban.

Jan 16. A kereskedő erdei vígadóban.

Jan 16. A Zion-egylet fűrdőben.

Jan 20. Országos állat Jan 24. Lódijazás a na

lent, hogy e mun- számadásnak, ha- nyének, melyből ent, így azonban pet nyerni. E te- fősámvévi sem, tökéletes átneze- Jósef közbiszol

galommal és igye- de az örökolt s ez az oka, hogy A számvévi hi- s elhatározta, re- most tehet egyebet, osságban elfogadja

szinten hangsú- De mar is nagy tréciók részlete- tetve. Egyes cso- nesenek részlete- elfogadja a zar- tanácsi javas- adás elfogadását. rvenyre hivatkoz- számadás, a jog- nt a tanács ve- 15 nappal a köz- essek ki. Ez most és pénzügyi bi- a számadás

szef főispán kije- nesen azon kíván- gnatat. fogadja, hogy a- zatosan kerül hozza se lehet sz Ignác szava- a Polgári András ga is kívánatos- adás tárgyalás- k- s. szarme-ter kije- r szokta megha- lomben és alak- adás. Ehez kell telme- számadá- s elismerés ille- né czéltárgyaknak

tság, valamint a- val tételnek köz- ri a számadás- elfogadását. fősámvévi szem- benére tétel úgy kell ztosítja a főispán, éni, úgy nem a- n az övét fogad- gyzó meg a főispán. a vita olyan tere- pen nem tartozik vátznak, hogy mi- adás s mely for- közzémlére. Egyik- arozatot hozni. A

ha ártatlan: iga- mban még magát, csak tisztába for- gy az órnagy su- bb kell hogy fekü- gy ajánlott leve- rje kezébe, mely kvetlen ki volna- de ki magának ily szerencsésellenségére, midőn a levél er- ez mégis az ő ez nap reggel, rit- száról, hogy férje gót ő maga ve-

gy meglepetését, mi- zere-entől áradozó hivatkozás tétel- t az ő, most már övetkeztével, egye- tle meg az ör- e két teremést, kut kötnek? a kibővíni, miközben Izora akkor keze- banlámazza őt. Így dhetne ki bosszuját, s becsengtetv- az a, hogy rögtön dobj

tanács a gazda, mely utalványoz, a számvévi csak végrehajtó s ellenőrző közeg. Gondoskod- dik a számadás bírálatáról a jog és pénzü- gyi bizottság által, nem lenne felesleges, ha a gazdasági bizottság is megbírná. Az elvi kérdés felett, mely eddig vita tárgyát képezte, most ne határozzanak, hanem fogadják el általán- osságban a számadást. (Helyeslé.)

Gróf Degefed József főispán hoz- zájárul a Kiss Albert indítványához, azután Juhász Ignác beszédére tesz több megjegy- zést.

Ez után a számadás általánosságban elfogadottat, annak kijelentésével, hogy ezután a számadás a gazdasági bizottság által is fe- lülbíráltassék.

Következik a részletes tárgyalás. A legelő hátralekóknál Komlóssy Dezső leiratni kéri azon régi hátralekókat, melyek be nem hajthatók. A tanács utasítja a hátralekók szigorú behajtására s a be nem hajthatók leír- sára. A ménes tételnél Márk Endre igen csekélynek tartja az 1429 frt 83 kr. bevételt. Gondolkozni kellene arról, hogy miért lehetne a méneset jövedelmezőbbé tenni, vagy pedig a jelenlegi ménes-kezelést beszüntetni. K ir á l y Gyula kifejti, hogy a ménes nem jövedel- mezőségi szempontból, hanem a gazdaközön- ség érdekében tartatik fent. P o l g á r i A n d r á s elmondja, hogy a gazda közönség már évekket ezelőtt memorandumot adott be a ménes mikénti kezelésére, de e memorandumot soha nem hozták a közgyűlés elé. A ménes nem éri meg azon árat, a mennyibe már a gazdaközönségnek kerül.

K ir á l y Gyula erre megjegyzi, hogy a ménes fenntartása sokkal kevesebb költségébe kerül a g a z d a k ö z ö n s é g n e k, — mintha az államtól kellene méneket bérelni. A nyomda tételnél Berger Henrik kéri, hogy hol van elszámolva az 1892-ik évi hátralekóból bejött bevétel? S z a b ó József fő- számvévi megadja a felvilágosítást. Berger Henrik nem elégszik meg ilyen mérleggel — K o m l ó s s y Dezső helyesbítendők tartja e tételt. A be nem hajtható régi tartozások itt is leírandók. Márk Endre éppen úgy, mint Berger Henrik, nem tartja helyesnek a mér- leget. S z a b ó József megengedi, hogy a mér- legben, melyet nem ő csinált, lehet hiba, — de arról felel, hogy a számadásban nincs hiba s a számadás végösszegét helyesíteni nem lehet.

A könyvnyomda bevételeinek száma- dása elfogadtatik Utasítatik a tanács, hogy a mérleg, tekintetbe véve az 1892-ik évit is, hozza összhangba a számadással. A házi pénztári számadás összes bevétele 1,783,229 frt 04 kr.

A kiadási tételeknél, az erdőkezelésnél, J u h á s z Ignác azt kéri, hogy a nagy- erdei fűrőd hol lehet? A főszámvévi megjegy- zi, hogy a városi épületek közt van. J u h á s z Ignác kéri, hogy jövőben a nagy- erdei fűrődől külön előterjesztés történjen. A közgyűlés többsége így értelemben határoz. A kiadási tételeken hamarosan átment a köz- gyűlés. A kiadások főösszege: 1,781,106 frt 10 kr. — a pénztári maradvány 1893-ik év végén: 2122 frt 94 kr.

Ezután átmentek a leltár tárgyalására, mely a házi pénztári számadás mellék- le-től volt csatolva.

A városháza építésére takarékpénztárba helyezték 247,447 frt 75 kr-nál azt kéri J u h á s z Ignác, hogy honnan tétel- be ezen összeg? A polgármester azt feleli, hogy különféle megtakarításokból jött létre ezen összeg. J u h á s z Ignác e felelettel nincs megelégedve. Itt bizonyos jövedelem kezelte- tett éveken át, melynek eredménye nyilvános- ságra nem jutott. Indítványozza, mondja ki a közgyűlés, hogy ezen összegre vonatkozó el- számolását a tanács terjessze ide a közgyű- lés elébe. Kéri indítványát szavazás alá bocsátani.

Ezen indítványát azonban a főszá- mvévi felvilágosítása után visszavonta.

Lapunk zártakor a közgyűlés még foly- s nem emlékszünk meg arra, hogy számadá- s adást, vagy költségvetést ily hosszan és behatóan tárgyalt volna a közgyűlés.

Határidő-naptár.

- Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy- egyesület Otthonában.
- Munka-tanítás a kézügyesítő egyesület isko- lai műhelyében, szerdán és szombaton d. u. 3-5 óráig.
- Jun. 1. B. Chapon Károly záró vivő-ünnepélye, a »Bika«-szállóda dísztermében. D. u. 5 ó.
- Junius 2. A deb. könyvnyomdászok jünialisa a Margit-fürdő dísztermében.
- Jun. 2. Joghallgatók nyári táncvizgalma a nagyerdei vígadóban.
- Jun. 2. Az orsz. malom-egyesület közgyűlése, a keresk. akadémia dísztermében. D. e. fél 11 ó.
- Jun. 3. A függetlenségi kör táncvizgalma a Margit-fürdőben.
- Jun. 3. A városi daleylet dalestélye, a nagy- erdei vígadóban.
- Jun. 9. Jogászok és tisztviselők nyári tánc- vizgalma a nagyerdei vígadóban.
- Jun. 16. A kereskedő ifjak jünialisa a nagy- erdei vígadóban.
- Jun. 16. A Zion-egylet táncvizgalma a Margit- fürdőben.
- Jun. 20. Országos állatvásár a Hortobágyon.
- Jun. 24. Lódiázás a nagyerdőn.

Jun. 24. Az iparos-kör nyári táncvizgalma a »Margit«-fürdőben.

Ujdonságok.

* **A vonat által elgázolt nap számos.** B o d a Bálint rendőrbiztos ma dé- előtt jelentette a rendőrkapitányságnak, hogy a vasuti vonalon, a »Pavillon« kaszárnyához nem messze eső 2-ik számú órháznál, a si- neken egy darabokra tépett emberi hullát ta- lált, melyet az éj folyamán valószínűleg va- lamelyik (biztosan a Szatmár felől jövő s Budapest fele tartó) vonat gázolt el. A tetet derekon szakította ketté a vonat, felső testét igen összetörve. A hullát a rendőrség rögtön beszállította a helybeli kózkórház hullaházá- ba, hol a megjetett vizsgálatból kiderült, hogy a szerencsétlen ember Re i k o v i t s Vaszily napszámos, ki a cigány-zenekaroknál, mint hangszer-bordó volt időközönként alkalmazva. Jóravaló megbízható munkás ember volt s ki van zárva az az eset, hogy részeg állapotban került volna a sinetere, hanem valószínűség szerint öngyilkosságából követte el tettet, kész- akarva. E irányban foly a nyomozás.

* **A hajdu-böszörményi sikkasz- tás ügyében** ma folytatta a végtárgyalást a deb. kir. törvényszék. Nagy hallgatóság — köztük hölgy közönség — előtt tartotta meg vadszédjét Dr. O l á h Miklós kir. aligység, ki reggel 9 óra óta beszélt s kevés szünet után még déli 1/2 órákor is folytatta nagyszá- bású vadszédjét. Az ítélet kihirdetése leg- feljebb szombatra várható.

* **Dalestély.** A debreczeni daleylet a fiúmei országos dalárverseny pályanyertes da- rabjának bemutatásával f. é. június 3-án, este 8 és 1/2 órákor a nagyerdei vígadóban Rácz Károly nepezenekarának közreműködésével dal- és zeneestélyt tart a következő műsorral: 1. »Dalra magyar« (pályaműnyertes mű) Zimay- tól. 2. »Barmerre jár« (népdaleyveleg) Lányi- tól. 3. »Ó, sz dalok« Gaálól. 4. »Minden este dalogatok« (népdaleyveleg) Ziegleről. 5. »Kossuth-dal« Gaálól. Ez alkalommal lesz a dal- egylet által nyert versenytárgy is bemutatva. Belépti-díj személyenként 1 forint. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. Debreczen, 1894 május 30. A z e l n ö k s é g.

* **Jánossy Zoltán** költeményei elhagy- tak a sajtót. A tehetes ifjú költő munkáját, melyből számos darab lapunkban látott először napvilágot, ismertlenül fogjuk.

* **A nyomdászok nyári tánc- vizgalma.** A debreczeni könyvnyomdászok nyári mulatsága — mint már többször említettük — szombaton, jún. hó 2-án, a »Margit«-fürdő dísz- termében lesz. E mulatság tisztá jövedelme — mint a díszesen kiállított meghívóból látjuk — részben a Kossuth-szobor és saját egyéni könyv- táruk gyarapítására fog fordítani. Már maga azon tényért, hogy a nyári mulatság hazafias, a jövedelem egy része az itt felállítandó Kossuth- szobor-alap javára fog fordítani, megérdem- lik derek és törekvő nyomdászaink, hogy Deb- reczen művelt közönsége által e térer is tá- mogattassanak. A rendező bizottság útján nyert információink alapján értesíthetjük a t. köz- önséget, hogy szép idő esetén — nem mint rendszeren — a főbejárat felől lesz a bemenet, hanem a Margit-fürdő díszes kertjén keresztül vezet út, mely ez alkalommal lámpionokkal lesz két oldalt világítva. A táncvizgalmon meg- jelenő hölgyeket igen szép tánczrendekkel fogja meglepni a rendezőség, szóval mindent elkövet a mulatság sikere érdekében. Felhívjuk reá a közönség figyelmét.

* **Országos tanszerkiállítás.** Az orsz. tanszerkiállítással kapcsolatban rendező szaktanácskozmányok egyikeül az al- talános program az iskolai ének- és zene- oktatás nyílt kérdéseinek tárgyalását tűzte ki. Az iskola művészeti tantárgyai e részének fejlesztése ügyében egybehangzó szaktanács- kozmány előterjesztése, mely a további te- endők megállapítását és rendezését lesz hi- vatva elvállalni: tisztellel meghívom a hely- beli összes iskolaigazgató urakat és iskoláink ének- és zenetanárait, továbbá a helybeli énekvézere urakat, a zeneiskola és a dalárdák mindegyikének küldötteit, végre az érdeklődő szakközönséget tisztellel felkérem, hogy a f év június 2-ik napján d. u. 5 órákor a keres- kedelmi akadémia tanácstermében tartandó előértekezleten megjelenjen és abban valamint a további szaktanácskozmányokban részven- ni sziveskedjenek. Debreczen 1894. Május 28. E ö t v ö s K. Lajos.

* **Tüz.** Tegnap délelőtt telefonon ke- resztül tüzet jeleztek a III-ik kerületi kapi- tánysághoz. A rendőrség részéről S z a s z biztos jelentette, hogy a hajnalson, a Kos- suth utcai külváros részén S z a t m á r i Gábor 2629 sz házánál az istállóban ismeret- len okból tűz támadt. A tűz 10 óra után ült ki, de a háziak idejekorán észrevéven, eloltották. A tüzoltóság szintén kivonult a vesz színhelyére, de akkorára már a tűz loka- lizátott.

* **Katonatisztek utadómentessége.** A kereskedelemügyi miniszter közzétette tudatja a törvényhatóságokkal, hogy a kato- natisztek a fővárosban és a törvényhatósági joggal felruházott városokban utadót nem tar- toznak tisztí minőségben huzott illetmény- ik alapján fizetni. Együttal elrendelte a mi- niszter, hogy az 1891., 1892., 1893., 1894., évekre befizetett utadót a katonatiszteknek az említett városokban fizessék vissza.

* **Utóállítás.** A csapó-utczán, a had- kiegészítő parancsnokságnál, utóállítás lesz jún. hó 5-én d. e.

* **Tolvaj banda.** Egész rendszeres tolvaj bandának jutott tudomására a rendőr- ség. Reich Herman helybeli tollkereskedő ré- gen észrevette már, hogy tollraktárát meg- meglöpják. Most azután tényleg lopáson csípte egyik alkalmazottját, Grünbaum Mózes. Erdey rendőrfogalmazó megindította a vizsgálatot, és arra az érdekes feledésre jutott, hogy egy rendszeres tolvaj bandával van dolga, mely- nek, mint orgazdák tagjai: G r ü n József és G r ü s t e i n Izrael. Ez a sok éretlen »zöld« ember már hónapok óta üzi a gseftet, míg végre is most elerik büntetésüket. A három »zöld« ügyestek, valószínűleg »kupi-kék, jaj- veres« lesz a vége.

* **Kiő a vihuzott fog?** Fgy urnak fájt a fo- ga. Elment tehát egy fogorvoshoz, hogy kihuzassa. Ez megis történt. A kihuzott fog csodás volt, gykere 5 cm. hosszú. A foghúzás ennél fogva igen nehezen és csak a legnagyobb óvatosság mellett mehetett végre. A különös fogat a fogorvos megtartotta magá- nak, foggyűteménye számára. De ebbe az immár fá- dalomtól megszabadult fogfájós ur bele nem egye- zett, hanem a fogat megakarta magának tartani em- lékül a nagy fájdalomra. Mivel azonban a fogorvos nem adta vissza a fogat, a fogorvost beperelte sikkasz- tás címen. A kereset ellen a fogorvos azt hozta fel, hogy a felperes hallgatóság lemondott a kérdéses fog tulajdon jogáról akkor, midőn annak eltávolításába beleegyezett, sőt azt követelte. Kihuzatván a fog, az abban a pillanatban, midőn felperes szájából kihuzat- tott, uratlan dolog lett, már pedig az uratlan jószág elő sorban azé, a kinek birtokába került, ennél fogva kéri felperes keresetével elutasítani. Kiváncsian vár- ják ebben az ügyben a döntő ítéletet.

* **Fizetés-keptelenség.** A bécsi Kreditoren-verein közli, hogy Tóth testvérek kereskedő cég és Kubinyi Lajos kereskedő cég Debreczenben fizetés-kepteleneké lettek.

* **A »Zion« debreczeni betegse- gylőzö egylet** 1894 évi június hó 16-ik napján a »Margit«-fürdő dísztermében saját pénztára javára zártkörű táncvizgalmat ren- dez. Belépti-díj: személy-jegy 1 forint. Jegyek előre válthatók: Veisz Sándor, Markusz Miksa, Schwarz M. L., Boros Testvérek, Steiner és Wittmann, Róza Lajos és Lőw Zsigmond urak üzleteiben. Felülfizetések köszönettel fogad- tainak s hirlap újan nyugtáztatnak. Kez- dete fél 8 órákor.

* **A nemzeti színház nyaralása.** A nemzeti színház kiváló tagjai közt az idén megegyezés jött létre, hogy nyári pihenőhe- lyül a szép bikszádi fürdőt választják, mely- nek új nyári színházat az idén avatják föl ünnepeken. Bikszád lesz az idén a magyar színművészet nyári középontja. Még azok is, a kik máshol nyaralnak, megígérték, hogy föl fogják keresni Bikszádot nehány hétre. A mű- vészkolónia nagy kirándulásokot tervez Bik- szád környékére.

* **Kegyeletes tett.** Biedermann Jó- zsef nagykereskedő ur tegnap boldogult atyja halálának évforduló napja alkalmából 100 azaz száz o. é. forintot adott át nekem azon ke- réssel, hogy ezen összeget a helybeli izraelita elemi fuiskolát, állami főreáliskolát és keresk. akadémiát most végző izr. vallásu szegény sorsu szorgalmas tanulóknak közzét mint jutalom- díjat osszam el. A midőn ezen kivánságának az illető tanítványok igazgatóságai útján ele- get teszek, kötelességemnek tartom, hogy Biedermann József urnak ezen ély kegye- les, mint humanus tetteit a szegény tanuló- nevében hálás köszönetet mondjak. Dr. Szánthó Sámuel.

* **Köszönetnyilvánítás.** Nehai fe- lejthetetlen jó édes atyám: Szódrái András vég- tisztességéttele alkalmával oly sok oldalról és nagymérvben részesültem a részvét kitüntelő- jelében, részint a nagyszámu közönség meg- jelenése, részint a harminczat meghaladó dísz- koszorú küldése által, a mely rész- vételt még fokozza a jótékony nőegylet képviselőitében Veres Lászlóné és Jóó Istvánné ó nagyságáknak személyes megtisztelése és az árva-házi növendékeknek Székely Me- lina igazgatónő felügyelete alatti jel- nléte, — elengedhetlen kötelességemnek ismerem az illetőknek egyenként és összesen ez uton a legőszintébb és szívből fakadó köszönetemet nyilvánítani. Özv. Mede Gyulané, szül. Szódrái Erzsébet.

* **A cigány-kérdés Magyaror- szágon.** Sokan foglalkoztak már hazánkban a cigányok ügyeinek rendezésével, de valamenyen, köztük József kir. herczeg is, si- kertelenül. Ujabbán Bajcsy László csanádme- gyei községi jegyző terjesztett a belügyminisz- ter elé egy tervezetet. — Magyarországon 270,000 cigány van, köztük 35,000 olyan, a kiknek nincsen se vallásuk, se állandó megle- pedési helyük, hanem teljesen vad állapot- ban csatangolnak az országban, lopásból és rablásból tartva fenn magukat.

Azok, a kik a cigányügyet eddig refor- málni akarták, részint tömeges telepítés, ré- szint a gyermek elvetele stb. útján iparkod- tak ezt keresztülvinni. Bajcsy László tervezett mód-szere azon alapszik, hogy a cigányokat meg kell osztani és az első nemzedéket nem szabad természetével ellenkező nehéz munkára szorítani.

A 35,000 főnyi köbör cigányt úgy akár- ja elosztani, hogy a 5000 lakosu és annál né- pesebb nagyközségek gondjai alá adás-ék 2-2 családnak, a kiknek számára a falu végén állít- tás-k egy-egy ház a ház végén sátorral, A felnőttek munkával való ellátásáról

az illető nagyközség tartozik gondoskodni, a mely köteles mellettük egy asszonycselédet tartani, a ki őket a háztartás rendben tar- tására megtanítsa, a község látná el a cigá- nyok gyermekeit ruhazattal, könyvekkel és gondoskodnék róla, hogy a mikor a megfele- lő kort elérték, olyan faluba, a hol telepített cigányok nincsenek, kerüljenek valamely mes- terségre.

Ily módon lenne a jegyző ur terve sze- rint elérhető, hogy a cigányság korán meg- szokva a munkát és törzsszokásaitól elszakít- va, lassanként megszűnnék az a kártékony és a közbiztonságot veszélyeztető népfaj lenni, a mely addig volt.

Általában, a cigányok kivételes rend- szabályok alá helyzetlenének. A hazuról való eltávolást csak kivételesen és köttőt utlevél- lel engednék meg nekik. A dolgozni nem aka- rót a község-házába berendelnék, a pazarló keresményét közvetlenül a családjá kezébe adnák.

A megátalkodottak részére hét országos kényszerdolgházat állítanának fel és az ös- szes cigányságot egy országos főfelügyelő ha- tósága alá helyeznék. A tervezett állítóg meg- nyerte a belügyminiszter tetszését.

Időjárás. Olaszország fölött csekély depresszió körvonalai láthatók, egyébként a légnyomás eloszlása lényegében nem változott. Az időjárás főképen Oroszországban és a brit szigeteken esős, továbbá esőt jelente- nek még az Alpések vidékéről és Németország- ból, utóbbi helyről zivatárokkal. A hőmérsék- let eloszlása változatlan.

Hazánk egyes tájain még tegnap is volt kevés eső, Egerben s Sopronban zivatarral; az utóbbi, valamint Késmárk jégesőt is jelen, Kolozsvár pedig zivatáros szelet. A hőmérséklet kissé emelkedett, de még mindig a normális alatt van.

Enyhe idő várható, pászás esőkkel s helyi zivatárokkal.

Szerkesztői üzenet.

Grün Lipót urnak, Küküllővár. Üzleti megbí- zások teljesítésére nem vállalkozhatunk. Tessék vala- melyik tudakozó intézethez fordulni kérelmével.

R. P. urnak, A.-Medgyes. Ilyen című lap nin- csen Debreczenben. Talán a »Debr. Prot. Lap.«-pal tetszik összetéveszteni?

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.** Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.** Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.** (Szerkesztőség és kiadóhivatal fűtér 1828.)

1495/894. kig. sz.

Árlejtsi hirdetmény.

Melylyel a Tasnád városi új városház építésének; továbbá a tasnádi kir. járásbírósi helyiségek újításának, kibővítésének és átala- kításának biztosítása tárgyában — a városhá- zánál 13934 frt. 38 kr. és a többi munkála- toknál 8575 frt 10 kr engedélyezett építési tőke mellett — Tasnádon a város házházok f. évi június hó 14 délelőtti 10 órájára: nyílt árlejtes hirdettetik.

A bíróságnál szükséges javítások, átala- kítások és építkezések még ez év október hó 1-ig befejezendők és átadandók lesznek; a míg a városháza idei október hó 1-ig fedél alá veendő és teljesen befejezve csak jövő évi jú- nius hó 1-ig leend átadandó.

Az árlejtesen részt venni szándékozók által az építési tőke 10%-lia készpénzben vagy óvadékképes papirokban bánatpénzül leteendő lesz.

A nyilvános árlejtes megkezdéséig — megfelelő bánatpénzzel ellátott és az építkezési feltételeknek ismerését és elfogadását tartal- mazó — szabályszerűen beadott zárt ajánla- tok is elfogadtnak megjegyeztetvén, hogy ezek a nyílt árlejtes befejezése után bontat- nak fel, és a város képviselő testülete fen- tartja magának a jogot a nyílt és zárt aján- latok között tetszés szerint választani.

Ugyanazon napon d. u. 3 órákor helyen és módzatok mellett nyílt árlejtes fog tartatni a város belterületén levő patának 2000 frt. mellett való kiközvezése iránt is.

A tervek, költségvetések és feltételek — hivatalos órák alatt — a városházánál meg- tekinthetők.

Kelt Tasnádon, 1894. évi május hó 30-án.

Filep Gábor jegyző, Ruff Antal főbíró.

Kiadó kaszáló.

A BÁNKON egy kilenc régi boglyás kaszáló gazdasági épületekkel együtt haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni kis-mester-ut- cza 1113. sz. alatt id. Gyarmathy János ural.

(211.) 4—8.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1893-ik év szeptember hó 29-ik napján 144/3422. sz. a. hozott határozata alapján pályázat nyitottatik: — a jelenlegi városháza bővítési terv-vázlatának készítésére.

Vázlatrajz készítendő 1: 200 méretben:
1. minden emeletről egy alaprajz,
2. legalább két keresztmetszet, melyek közül egyik a nagy termen keresztül veendő.

3. egy fő- és egy mellék-utcai homlokzat.
A tervvázlatokhoz részletes leírás csatolandó, mely minden szerkezeti részről s becszlásról megokolt felvilágosítást nyújtson.

Az építési költségek hozzávetőleges számításával mutatandók ki és pedig az átalakítási részéről emeletenként külön, míg az új épületi részről m³ vagy m² szerinti számításal.

Az építési költségek 230.000 forintot meg nem haladhatják.
A beérkező terv-vázlatok bírálatát a város polgármestereből, két tanácsnokból, a főügyészből, főmérnökből és a városi tanács felkérésére a magyar mérnök- és építész-egylet által kijelölendő két szakértőből alakítandó bizottság fogja eszközölni.

A két legjobbnak, illetve a város céljaira legalkalmasabbnak talált pályamű külön-külön 600 azaz hatszáz koronával díjaztatik és ezen két terv közül kivételre legalkalmasabbnak talált vázlat készítője biztosittatik, hogy a részletes terv kidolgozásával, az építés vezetéssel, szóval az összes műépítési teendőkkel megbízatik és részére a magyar mérnök- és építész-egylet díjtablázása szerint a III-ik osztályú épületekre előírt tiszteletdíj megállapittatik.

Mindkét díjazott tervvázlat a város tulajdonába megyen át.

A városi mérnöki hivatal pályázóknak kívánatra kiadja:

1. a tervezési programot,
2. az előállítandó helyiségek kimutatását,
3. a telek helyszínrajzát 1: 720 méretben,
4. a jelenlegi épület pincze, földszint, első emeleti alaprajzait, keresztmetszeit 1: 200 méretben.

5. a jelenlegi épület és környezetének fénykép felvételét.

A jelíges pályaművek pályázó nevét tartalmazó lepecsételt jelíges levéllel f. 1894-ik évi augusztus 1-én d. u. 5 óráig a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be.

Elkésve vagy kellően fel nem szerelt pályaművek figyelembe nem vétetnek.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1894. évi május hó 16-án tartott üléséből.

Városi tanács.

(233.)

Med. univ.

Dr. SICHERMANN A.

fogorvosi műterme

a t. közönség rendelkezésére áll. Nagy-uj-u. 1708.

Ingyen foghuzás vasárnap d.e. 8-10-ig.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kőből származó szénadtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénadtartalom csekélyebb jelenléte megőrvi a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kőből származó szénadtartalom a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénadtartalommal erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérsek**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használattik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a **legegészségesek** ital!

Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.** cs. és k. és szerb k. udv. ásványvíz-szállítóvállalat, Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

(98.)

„DEBRECZEN“ NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben) teljesen ujonan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:
takarékpénztári, kereskedelmi
ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bái- és lakodalmi meghívókat.
ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések **ERDÉLYI ISTVÁN** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a **„DEBRECZEN“**, és a szintén elterjedt **„DEBRECZENI HIRADÓ“** is nyomtatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Hirdetések a **„DEBRECZEN“** czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

számlákat, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENMÉ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Birosági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettetnek.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Kgy. órá . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe főtér 1828. sz. számra küldendő.
Előfizethetni helyben:
Teleki K. Lajos könyvtárossal és a kiadóhivatalban (Fötér 1828. sz. szám).

Miért

Van-e még széles magába szállva tagadni tudná, hogy Magyarország gyar nemzeti akarata párt olyan hitvány elme, hogy az átkos bécsi kótorkon a megsokallott ságot? Nincs, nem lehet éppen elég hitvány sz elfojtja nemzeti érzését — ezer jel mutatja üdvözli az új hatalmat.

De nem is új tanúsága a politikai becsületnek es sülyedése, amint nem sem, mely most legfelj delmes eszközre talál tünk az a hatalom, mely edemes uralkodó lelke ránk kezdetén a nemz nek golyó, bitó és bőrtitására, egy ezeréves zására, egy szabad ne tudta hajtani.

Nem új mi előtt mely az agg király nemzettől elidegenítette azt a kezét, mely 18 korinánya ellen izgató 1894 ben, mely akkor magyarnak minden el titokban, aztán nyílt szorít. Kora ifjuság le kőző vénség tengerny király keblét annak a marásától meg nem olt.

Az a hatalom mo az a kéz most nagyon sebbnek bizonyult, szl egy eg'sz nemzet. Al lappangásban csak vak is abban a pillanatban, az igazi szabadság töré férfiakat, egyben az új miniszter a programját egész tetellenül f-nn akarja, fen felülkerekedett reakció.

A „DEBRECZEN“

Különös tö

Novella-vé

Nem szokásom novel ban némely emberek vonni novella írói talentu hogy szokásom ellenére cs vellát. Irásközben azonban jutottam, hogy mégis csak írok én novellát. De mint van, közlöm azt; legalább legalább az ahoz érték, hogy mily szerencsétlen na én.

Tehát a vázlat köve
Ezennel van szerenc zonyinét. Nem késtem, a deni fog az alkalomnak. tik e jeles asszonysággal, ferjes nők közt, a menny nak anyja, s a mennyben nem egészen tiz esztendő dukálta.

„Boldog Isten le Sa leti Károly, ha valamiké sében eltalálna olvasni e Boldog Isten l csak száze lenne, és én nyugodtan számtelt fejemet statiszt.

Boldog Isten soha valahányszor csak szép botorkázott. Az ő sohajt kezöleg fent nevezett de — koránsem a magyar sága miatt fakadott; mi